

Op een open plekje, diep in het Vrijbos, stonden enige armzalige hutten. Met de hand kon men gemakkelijk het rieten dak bereiken en wie door de scheve deur binnen wilde treden, moest zich diep bukken.

Niemand waagde zich tot hier in het woud; wie echter doorgedrongen ware tot deze plaats, had verwonderd de struise kerels met hun woeste blik, de vuile vrouwen en verwaarloosde kinderen aangestaard en zich afgevraagd of er hier een verwilderde, onbeschaafde volksstam uit een heidens land overgeplaatst was.

Op de avond van de beschreven kermisdag blekte door de kleine, enige ruit van een dier hutjes een lichtje.

Een flikkerend lampje hing aan een spijker in een balk en verlichtte maar spaarzaam het ellendig vertrek, dat bovendien gevuld was met rook, want een vijftiental vervaarlijke kerels zaten hier, meest allen met een stenen pijpje in de mond.

Roze, een vuile sloor met fladderende grijze haren, met een zwart gelaat en vals loerende ogen, met de rug door de ouderdom gekromd en handen die wel op klauwen geleken, bazinne Roze dan, stond achter een soort toog vol met potten en kannen. Zij had het druk om de aanwezigen te bedienen.

— Waar de kapitein toch blijft! sprak een der rovers, die met de naam Joske Braeks aangeduid werd, doch eigenlijk Jozef van Damme heette. De zaken gaan maar slap!

— Hij heeft ons deze avond hier ontboden en gij weet, Bakelandt is een man van zijn woord, zei een lange, forse kerel, Pieter Buschaert geheten.

— Ja, hernam de eerste, dat weet ik, maar het word^t laat. En om geen vermoeden te wekken, moet ik morgen om zes uur te Hooglede aan het zagen zijn. Gij, Pieter, kunt tot acht uur in uw nest liggen, maar dat gaat zo met allen niet.

— En ik moet morgen een stuk omploegen, viel een derde in. Maar daarom niet getreurd. Spel en drank verdrijven de tijd!

— Gij hebt gelijk, Jan, het leven onder Bakelandt is goed en een keer, dat wij rijk zijn, vaarwel Vlaanderen met uw gierige boeren en uw akkers. Anderen kunnen zich als slaven krommen op het veld, wij zullen een genoeglijker leven leiden.

— Roze, hier, ik heb nog enige kluiten, die in mijn zak dansen, tierde een man, met opgeblazen gezicht en laag voorhoofd. Zolang ik Pee Bruneel heet, bijgenaamd De Schout, zolang blijf ik rover en moordenaar! Geld om te drinken, dat moeten wij hebben, en al verduiken de boeren het nog zo goed, wij zullen het vinden.

Op dat ogenblik werd de deur geopend en kwamen drie mannen binnen. Twee hunner waren gekleed als de aanwezigen, doch de derde, een man van

BAKELANDT²

Het goud van de consul

TEKSTEN: HED. LEMANS
FISCH. J. DANIEL

VERVOLG: J. HOFFE B.V.
ALFA PRINCE B.V.

omstreeks twintig, scheen hier vreemdeling te zijn, wat ook bleek uit de verwonderde blikken, die hij rond zich wierp.

— Een gevangene? riepen de rovers driftig.

— Neen, antwoordde de man, geen gevangene, maar een kameraad, die lid der bende wenst te worden.

— Als 't maar waar is, tierde Bruneel.

— Wij hebben hem in het bos ontmoet, sprak een der kerels, die de nieuwe binnengebracht hadden. Hij vroeg ons naar Bakelandt.

— Zijt gij misschien een spion die ons komt afloeren om ons te verraden? riep de Schout.

— Maar weet, dat gij u in het hol van de leeuw gewaagd hebt. Er liggen er al meer begraven rond deze hutten. Een vreemdeling verlaat niet levend

— Dat alles zal ik aan de kapitein verantwoorden, hernam de jongeling op trotse toon. In afwachting, drinkt eens op mijn gezondheid.

Het luid gemompel en gevloek hield eensklaps op, toen de kapitein en Daneel binnentraden. Bakelandt had zijn vermomming afgelegd en in niets was hij als het opperhoofd te herkennen dan alleen in de onderzoekende blikken, die alle aanwezigen op hem richtten. Ieders ogen staarden naar dat wreed gelaat van de geduchte, die nochtans jonger was dan de meeste aanwezigen. Hij telde slechts vier en twintig jaar. Doch zijn gezag was gevestigd onder dit uitvaagsel der maatschappij en iedereen in het Vrijbos sloeg zijn ogen neer voor de doordringende blik van de meester. Niemand waagde het hem tegen te spreken, niemand durfde een woord kwaad ook maar van hem te fluisteren.

— Mannen, ik ben lang afwezig geweest, doch ik had goede redenen. Nu gaan wij aan het werk. Maar wie is die vreemdeling?

Deze trad naar voren en sprak onbedeesd :

— Het is Gillis Landuyt, kapitein, die vraagt in uw bende opgenomen te worden.

— Kent iemand der aanwezigen hem?

Allen zwegen.

— Welke aanbevelingen kunt gij doen gelden, man? Het is vermetel zich in het hol van Bakelandt te wagen : dat is de dood of de opneming in mijn bende. Maar voor het laatste moet gij kunnen bewijzen een rover en moordenaar te zijn. Hebt gij al een proefstuk verricht?

Landuyt trok zijn jas af, rukte zijn hemd open en vertoonde een brandmerk op de rechterschouder.

— Een herinnering aan de beul van Rijsel, kapitein, sprak hij op trotse toon.

— Dat is een ereteken, kameraad.

— En had men te Rijsel geweten, dat ik met dit mes een Jood, wie ik gestolen waren verkocht en die mij bedroog, de keel afgesneden heb, ik zou hier niet meer staan.

— Ha, ha, gij schijnt mij een handige kerel toe, sprak het opperhoofd tevreden.

— Wie mij in de weg treedt, is een man des doods, kapitein. De minste belediging wreek ik met bloed.

— Zo mag ik horen spreken!

— Leg mij een proefstuk op, kapitein, zo ge wilt. Als ik het niet volbreng,

BAKELANDT

Het goud
van de conca

welnu, werp mij het hart in mijn aangezicht.

— We zullen zien. Van waar komt ge nu ?

— Uit Rijsel vluchtte ik naar hier. Toen ik van uw bende hoorde spreken besloot ik onmiddellijk mij bij u aan te sluiten. Intussentijd heb ik mij bij een boer als knecht verhuurd.

— Waar woont ge dan ?

— Bij Moerman tegen Langemark.

— Bij Moerman, zei Bakelandt verrast. Dat komt uitnemend te pas. Gij zult er voorlopig in dienst blijven, want weldra hoop ik die schrapper een bezoek te brengen. Ik neem u aan, maar als allen zult ge de eed afleggen.

— Tot uw dienst kapitein.

— Ontbloot uw borst en stel u daar van achter.

Landuyt volbracht onmiddellijk het bevel en de schelm stond daar in afwachting van wat er nu volgen moest.

De rovers grepen hun wapens en plaatsten zich op korte afstand van de nieuweling met de kapitein in hun midden.

Eensklaps klonk een pistoolschot. De kogel doorboorde de muur enige centimeters boven het hoofd van Landuyt. Doch deze vertrok geen spier van zijn gelaat en staarde vlak voor zich uit.

— Uitnemend, riep de hoofdman, terwijl hij naar de jongeling toeging en zijn dolk op diens lichaam plaatste in de streek van het hart. Een druppeltje bloed perelde aan de oppervlakte.

— Gillis Landuyt, sprak Bakelandt met een geweldige vloek, zweert gij mij blindelings te gehoorzamen ?

— Dat zweer ik, kapitein !

— Hebt gij alle mensenvrees afgelegd, aan elke godsdienst verzaakt en verklaart ge u de onverzoenlijke vijand van ieder die geld en goed bezit ?

— Ja, kapitein.

— Zult gij ons getrouw zijn, zelfs tot aan de galg of het schavot ?

— Dat zal ik, kapitein.

— Dan verklaar ik u lid van Bakelandts bende, u meteen waarschuwend, dat het minste verraad ons allen het recht geeft uw hart uit uw lijf te halen.

Alle rovers traden naar hun nieuwe makker en plaatsten hun messen en dolken op zijn borst. Maar de man gaf door geen enkel teken te kennen, dat de aanraking van het koude staal hem ontroerde.

— 't Is gedaan ! riep de kapitein. Wij zullen het welkom drinken van onze nieuwe makker. Alloh, Roze, het is op mijn rekening.

Dan zei Bakelandt :

— Nu moeten wij over iets anders spreken. Jan, gij zult u bij boer Tanghe te West-Rozebeke als werkmans verhuuren. Nu er volk te kort is, zal dat gemakkelijker gaan. Ik weet dat gij een sluwe kerel zijt en gij zult mij alle inlichtingen verschaffen vrijdagavond. Het is nu Maandag, gij hebt dus nog vier dagen tijd. Landuyt, gij zijt onze verspieder bij uw baas. Tanghe en Moerman, dat zijn twee vette potten. We zullen dit plan vrijdagavond overleggen.

Woensdag plegen wij een aanslag bij boer Ghekiere tussen Kortemark en Ichtegem. Verplancke, zeg uw broeder, dat gij beiden morgenavond bij Pietje Fijn en Grof te Kortemark moet zijn. Ge zult er nog zeven man vinden. Ik zal

omstreeks tien uur komen en dan kunnen wij alles regelen voor Ghekiere's hofstede. Wij hebben dus drie goede kansen in het zicht. Opgepast. Ik ga nu slapen. Roze, hier hebt ge een goudstuk; laat ze drinken, zoveel ze willen.

Bakelandt was geboren te Lendeledede. Zijn jeugd was zo droevig als zijn verder bestaan. Reeds op tienjarige leeftijd gaf hij blijken van slechte inborst. Aan jongens, die hij rond zich verzamelde, vertelde hij, dat roven en plunderen bij de rijken geoorloofd was, « want », zei hij, « alle goederen zijn gemeen en de rijke duivels hebben hun bezittingen aan ons ontstolen ».

Toen hij twaalf jaar telde, stond hij aan het hoofd van een echte dievenbende, die bij de boeren eieren, kippen, duiven en groenten stal. Dan werd de jonge deugniet koewachter bij een boer uit de omtrek. Hij bestal zijn meester zoveel hij kon en toen hij op zekere dag een som moest wegbrengen naar het dorp, vluchtte hij met het geld naar Frankrijk. Als een doortrapte boef keerde hij later terug.

Met de Franse Republikeinen waren benden schelmen België binnengedrongen en plunderden het land. Het viel Bakelandt niet moeilijk allerlei boeven, te lui om te werken en bedorven aan zich te binden.

Bakelandt's bende was de enige niet in Vlaanderen, doch de meest geduchte, de wreedste. En jaren achtereen heeft zij West-Vlaanderen geteisterd tot eindelijk gerechtigheid geschiedde op het schavot te Brugge.

BIJ BOER GHEKIERE

De hoeve van boer Ghekiere stond tussen Kortemark en Ichtegem, enigszins terzijde van de steenweg, die Thorhout en Oostende verbindt.

Op dezelfde avond, dat Bakelandt in de hut van Roze, Gillis Landuyt als medeplichtige aannam, zat het gezin van baas Ghekiere rond de avonddis. Het maal was afgelopen, doch de huisgenoten bleven nog enige tijd gezellig npraten. Het gesprek liep over de beroerde tijden.

— Ik heb horen zeggen, sprak de boer, dat de oorlog nog bijlange niet gedaan is.

— Oorlog! zuchtte de bazin. Wij horen tegenwoordig van niets dan van bloed. Aan de ene zijde de Fransen, aan de andere Bakelandt.

Wie de koewachter, een slungel van omstreeks dertig jaar, aandachtig beschouwd had, zou bemerkt hebben, dat hij bij het uitspreken van de naam van Bakelandt verbleekte.

— Ja, zei Trien, de dikke meid, de ellende is nog niet groot genoeg. Die handlanger van Lucifer moet ons nog meer ongelukkig maken. Ik zeg dat een mens beter dood ware. Wat zegt gij er van. Narden? vroeg zij de tweede knecht, die stilzwijgend voor zich keek. Gij ziet er zo stroef uit.

— Hebt gij iets horen leuteren van conscriptie misschien? vroeg de baas. Het schijnt dat wij die laatste Franse uitvinding ook al krijgen zullen. Ja, vriendje, vrijheid, gelijkheid, broederlijkheid hebben ze ons beloofd en we krijgen er maar al te veel.

THE GREAT BRITAIN
PUBLISHED BY THE
HAKELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK

1955